

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

Исполнительный комитет Нурлатского муниципального района

Республики Татарстан

МБОУ «Ново-Иглайкинская СОШ»

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО

 Галимова М.Ю.

от 28.08.2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора

по УР Бикинеев Р.Н.

от 29.08.2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

 Галеева Л.Г.

Пр. №68 от 31.08.2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID 4880435)

**учебный предмет «Родная (татарская) литература.
Базовый уровень»**

для 10-11 классов основного среднего образования

с.Новое Иглайкино, 2023

10-11 сыйныфларда «Туган (татар) телдәге әдәбияты» курсының укыту

буенча методик тәкъдимнәр

Туган (татар) телдәге әдәбият. 10 сыйныф: Урта гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты, 2023.

Туган (татар) телдәге әдәбият. 11 сыйныф: Урта гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты, 2023.

Аңлатма язуы

10-11 сыйныфларда «Туган (татар) телдәге әдәбияты» курсы нигезенә сәнгатьнең тормыш белән бәйләнеше, форма һәм эчтәлек, традицияләр һәм яңачалык бердәмлеге һәм укучыларның тарихи-әдәби мәгълүматларны, әхлакий-этик карашларны аңлау, төп әдәби-теоретик төшенчәләренә, татар әдәбияты тарихын үзләштерү, әдәби әсәрләренә анализлау, бәяләү, аңлату осталыгын һәм күнекмәләрен формалаштыру, туган (татар) теленә ижади чараларын үзләштерү принциплары салынган.

«Туган (татар) телдәге әдәбият» дәресләренең эчтәлегендә түбәндәге юнәлешләр аерылып тора: татар әдәбияты әдәби барышы, проблемалы-тематик блоklar, метапредмет һәм предмет нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерелгән һәм төрле компетенцияләр формалаштыруны үз эченә алган әдәбият теориясе.

Бу сыйныфларда татар әдәбиятын укыту программасының эчтәлегенә һәм структурасының нигезендә модульле укыту концепциясе ята, анда «Кеше – иң югары кыйммәт», «Кеше һәм милли хольк», «Кеше һәм жәмгыять», «Кеше һәм тарих», «Кеше һәм гаилә кыйммәтләре», «Кеше һәм табигать» кебек проблемалы-тематик блоklar аерып бирелә. Алар әдәбиятны үзлегеннән үсештә булган эстетик система буларак кабул итүне формалаштыру мөмкинлегенә бирә. Моның нигезендә тарихи-мәдәни әһәмияте булган әсәрләрнең үзара бәйләнеше бер бөтен тәшкил итүен аңлау ята.

«Туган (татар) телдәге әдәбият» өйрәнү түбәндәге максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

- укучыларда уку, сүз сәнгате әсәрләрен кабул итү культурасын формалаштыру;
- укучыларның әдәбият дәресләрендә өйрәнгән әдәби текстларны анализлау һәм интерпретацияләү күнекмәләрен мөстәкыйль куллана алуларына ирешү.

Өлеге максатлар түбәндәге бурычларны хәл итүне сорый:

– туган (татар) әдәби мирасын югары кыйммәт буларак кабул итү, аның рухи һәм милли-мәдәни кыйммәт буларак ролен аңлау мөнәсәбәтен формалаштыру;

– сәнгать әсәренең текстын анализлау күнекмәсен үзләштерү (әсәренең төп темаларын, проблемаларын аерып чыгару, жанр һәм төр, сюжет һәм композиция үзенчәлекләрен, вакыйгаларның урынын, вакытын билгеләү һәм тексттагы стилистик чараларны, сөйләм үзенчәлеген, яшертен эчтәлекне күрә белү осталыгы);

– үзлегеннән укыган әсәрләрен, аларның аерым өлешләрен, телдән һәм язма формада анализлау күнекмәләрен формалаштыру;

– укучыга үз тәҗрибәсен телдән һәм язма формада гомумиләштерергә һәм аңы аша үткәргә кирәкле төшенчә һәм терминологик аппаратны үзләштерү;

– төрле жанрлардагы текстларны (сорауларга җаваплар, рецензияләр, аннотацияләр һ.б.) үзлегеннән булдыру осталыгын формалаштыру;

– уку стратегиясен билгеләү һәм аны тормышка ашыру осталыгы;

– уку һәм тикшеренү эшчәнлегендә уку бүлмәләрен, китапханәләр, музейлар, архивларның, шул исәптән цифрлы, виртуаль ресурсларны да куллану осталыгын формалаштыру;

– уку эшчәнлегенә төрле формаларын үзләштерү (әдәбият, сәнгать турында проект һәм тикшеренү эшләре һ.б.);

– үз туган телендә телдән һәм язма сөйләмне баеп өчен өйрәнелгән әдәбият әсәрләрен куллану, шул нигездә сөйләм культурасын камилләштерү.

Ахыргы нәтижә булып укучыларның әдәбиятны сүз сәнгате буларак кабул итүләренә ирешү, аның халыкның ижтимагый, мәдәни тормышы, тарихы белән тирәнтен бәйләнгән булуын һәм гомуми әдәби процесс белән аерылгысызлыгын аңлау тора.

ТЕМАТИК ПЛАНЛАШТЫРУ

10 класс – 34 сәгать

№	Тема	Эчтәлек	Сәг. саны	Укучылар эшчәнлегенә төп төрләре
1	Кереш (1 сәгать)	Кереш дәрәс. Вакытлы матбугат турында әңгәмә	1	Әңгәмәдә катнашу. Уку өчен журнал яки газетаны мөстәкыйль сайлау. Дәрәслек белән танышу, аның белән эшләү алгоритмын үзләштерү

2	Кеше – иң югары кыйммэт (11 сәгать)	Кеше – иң югары кыйммэт. Шәхеснең дөньядагы урыны, язмышы мәсьәләсе	1	Уку: мәгънәсен аңлап, ижади уку. Уку әңгәмәсе: эчтәлек буенча сорауларга жаваплар бирү, укылган әсәр турында сөйләшүдә катнашу. Әдәби әсәр тексти белән эш: әдәби әсәрнең төрөн һәм жанрын билгеләү, геройның хисләрен белдерә торган сурәтләр чараларын билгеләү, сәнгатьлелек чараларын тексттан табу, аларның мәгънәләрен аңлау һәм тексттагы әһәмиятен билгеләү. Әсәр героена бәя: автор сурәтләвенә нигезләнеп, телдән, геройның портретын тасвирлау. Әдәби-теоретик төшенчәләрен үзләштерү
Күнләмдә көн һаман аяз (Г. Тукайның «Шагыйрь», «Кыйтга» («Көчләремне мин...» шигырьләре)	1			
Киң Идел кочагында (Г. Рәхимнең «Идел» повестенда яшәү мәгънәсе мәсьәләсе)	1			
Идел өстендә ялгыз көймә (Г. Рәхимнең «Идел» повестенда ялгызлык мотивы)	1			
Жаныңның ваклыгын сылтама заманга... (Р. Фәйзуллинның «Жаныңның ваклыгын...» шигырендә шәхес иреге һәм фикер иреге мәсьәләсе)	1			
Мин – алтын төрән! (Р. Харисның «Алтын төрән» шигырендә кеше һәм вакыт мәсьәләсе куелышы)	1			
Юлга чыксаң, намусың юлдаш булсын (И. Юзеевның «Өчәү чыктык ерак юлга» әсәрендә тормыш фәлсәфәсе)	1			
Килер буын синнән ни көтә? (Зөлфәтнең «Кем әле син?», «Дүрт жыр» шигырьләре)	1			
Күнел ни турында жырлый? (Р. Аймәтнең «Жәйнәң соңгы жыры» шигырендә лирик герой фәлсәфәсе)	1			
Күнел жиһанны коча (Л. Гыйбадуллинаның «Ә очасы килә...» «...Жирдән – күккә, күктән жиргә кадәр...»	1			

		шигырьлэре) «Кеше – даһи тереклекнең терәге ул» (сочинение язу)	1	
3	Кеше һәм гаилә кыйммәтлэре (14 сәгать)	Шәхес һәм гаилә кыйммәтлэре. Әдәби әсәрләрдә мэхәббәт, гаилә мөнәсәбәтлэре.	1	Уку: әсәрне аңлап, ижади уку. Әдәби әсәр тексти белән эшләү: укыган әсәрләрнең темасын һәм проблемаларын билгеләү, әсәрләрнең идея эчтәлеген ачыклау, текстның тел үзенчәлекләрен ачыклау, әсәрләрдәге тел-сурәтләү чараларын ачыклау һәм аларның әдәби әсәрдәге ролен баяләү. Әдәби әсәрне интерпретацияләү. Әдәби-теоретик төшенчәләрне үзләштерү
		Мэхәббәт сине яраткан кешене бәхетле итү ул (Г. Исхакыйның «Остазбикә» повестенда гаилә бәхете мәсьәләсе)	1	
		Хатын-кыз бәхете – ана булуда (Г. Исхакыйның «Остазбикә» повестенда психологизм)	1	
		Ана күңеленә кайгы кунмасын (Ә. Еникинең «Ана һәм кыз» хикәясендә ана һәм кыз мөнәсәбәтләренең гәүдәләнешә)	1	
		Ана күңеле балада... (Ш. Хөсәеновның «Әни килдә» драмасында гаилә мөнәсәбәтләренең асылы)	1	
		Кешенең иң зур бурычы анасы алдында (Ш. Хөсәеновның «Әни килдә» драмасының проблематикасы)	1	
		Һәр мэхәббәтнең үз тарихы (И. Юзеевның «Гашыйклар тавы» әсәрендә мэхәббәт хисенең гәүдәләнешә)	1	
		Мэхәббәтне ара ераклығы сыный (И. Юзеевның «Гашыйклар тавы» әсәрендә тормыш фәлсәфәсе һәм мэхәббәт идеалы)	1	
		«Гаилә бәхетенәң нигезе яратуда» (сочинение язу)	1	
		Мэхәббәт тормышка ямь өсти (Х. Туфанның «Әйткән идең» шигырендә дуслык, мэхәббәт һәм	1	

		тугрылыкның чагылышы)		
		Саф хисләр үлемнән дә көчлерәк (М. Жәлилнең «Ышанма» шигырендә рухи ныклык, мэхәббәт һәм изге бурыч мәсьәләләре)	1	
		Улың – нәселенең давамчысы (Р. Мөхәммәтшинның «Тырыйк» хикәясендә гаилә образының чагылышы)	1	
		Гаилә – үзе бер дәүләт ул (Р. Фәхрәтдиновның үгет-нәсыйхәтләрендә татар гаиләсе кануннары)	1	
		«Яхшылык эшлә дә суга сал» (Проект эше яклау)	1	
4	Кеше һәм милли холык (7 сәгать)	Кеше һәм милли холык. Әдәби әсәрләрдә милли холык гәүдәләнеш	1	Уку: мәгънәсен аңлап, ижади уку. Әдәби әсәр текстны белән эшләү: укыган текстның эчтәлегенә кагылышылы сорауларга җавап бирү, әсәрнең темасын, проблемасын, идеясен ачыкклау. Уку-укуту әңгәмәсе: укылган әсәр эчтәлегенә нигезләнеп әңгәмәдә катнашу, үз фикереңне формалаштыру һәм аны нигезли һәм яклы алу. Текстны сөйләү: ижади сөйләү. Әдәби-теоретик төшенчәләрне үзләштерү. Үткән материалны ныгыту: гомумиләштерү, сорауларга телдән җаваплар бирү
		Ир язмышы – халык язмышы (М. Гафуриның «Үзем һәм халкым» шигыре)	1	
		Тел – милли бердәмлек символы (Р. Әхмәтҗановның «И туган тел», «Бергәләп җырлык» шигырьләре)	1	
		Туган телгә олы хөрмәт саклап (Р. Миңнуллинның «Туган теләм» шигыре)	1	
		Үткәннәрне белсән, киләчәк ачык булыр (Р. Зайдулланың «Карап торам Казаным» шигыре)	1	
		Холыкның тискәре сыйфатлары да була (Г. Исхакыйның «Җан Баевич» драмасы милли холыкның тискәре яклары)	1	
		Миллилегенә югалту – милләтеңне югалту ул (Г. Исхакыйның «Җан Баевич» драмасының	1	

		идея- проблематикасы)		
5	Нәтижелер чыгару (1 сәгать)	Үткән материалны кабатлау. Нәтижелер чыгару.	1	Комплекслы кабатлау. Гомумиләштерү, сорауларга җаваплар бирү. Контроль тест биремнәрен үтәү

11 класс – 34 сәгать

№	Тема	Эчтәлек	Сәг. саны	Укучылар эшчәнлегенә төп төрләре
1	Кеше һәм жәмгыять (10 сәгать)	Кеше һәм жәмгыять (Г. Тукайның «Өзелгән өмид» шигыре)	1	Уку: мәгънәсен аңлап, ижади уку. Уку әңгәмәсе: тема буенча сорауларга җаваплар, укылган текст буенча фикер алышуда катнашу, аның нигезендә үз карашыңны формалаштыру. Әдәби әсәр текстны белән эшләү: геройның хисләрен белдерә торган сурәтләнү чараларын билгеләү, әсәрдән тел-сурәтләнү чараларын табу, аларның мәгънәләрен аңлау һәм тексттагы әһәмиятен билгеләү. Ижади эш: сочинение язу
		Сүз көчле ул... (С. Рәмиевның «Сүзем һәм үзем» шигырендә тормыш идеалы)	1	
		Фәрештә һәм шайтан көрәше (Дәрдемәнднең «Куанды ил, канат какты мэләкләр... » шигырендә халык язмышы мәсьәләсе)	1	
		Мәхәббәткә богау салып булмый (К. Тинчуринның «Сүнгән йолдызлар» драмасында мәхәббәт хисенә көче)	1	
		Сугыш – кешелекнең иң зур хатасы (К. Тинчуринның «Сүнгән йолдызлар» драмасында кеше һәм сугыш мәсьәләсе)	1	
		Кешелек кануннарына төзәтмәләр кертелми (Һ. Такташның «Югалган матурлык» драмасында гаилә һәм мәхәббәт мәсьәләсе)	1	
		Заман үзгәрсә дә матурлык югалмасын (Һ. Такташның «Югалган матурлык» драмасында идеология һәм чынбарлык)	1	
		Әманәт – намус сынавы (Х. Әюповның «Әманәт»)	1	

		шигыре)		
		Тик исэн булсын, дип, Ватаным. (Р. Валиевның «Ватаным» шигыре)	1	
		«Гаделлек белән бу жиһан тулы нур булыр» (сочинение язу)	1	
2	Кеше һәм тарих (13 сәгать)	Тарих комы эзләрне күмә (Дәрдемәнднең «Без» шигыре)	1	Уку: мәгънәсен аңлап, ижади уку. Уку әңгәмәсе: укыган текстның эчтәлегенә буенча сорауларга жаваплар, текстның эчтәлегенә һәм формасы белән бәйлә сораулар формалаштыру. Әдәби әсәр текстны белән эшләү: әдәби әсәрдә геройларның позицияләрен аеру, укыган әсәренң темасын, проблемасын, идея-эмоциональ эчтәлеген билгеләү, геройның хисләрен белдерә торган сурәтләр чараларын билгеләү, сәнгатьлелек чараларын тексттан табу, аларның мәгънәләрен аңлау һәм тексттагы әһәмиятен билгеләү. Әдәби-теоретик төшенчәләрен үзләштерү
		Шәхес тарихи жирлектән тулысынча азат түгел (Х. Туфанның «Хәят» шигыре)	1	
		Тарихның канлы битләре дә була (Р. Галиуллин «Боссойко» хикәясе)	1	
		Һәр гаиләнең үз тарихы... (М. Мәһдиев «Кеше китә – жыры кала» повестенда авыл тормышы)	1	
		Сугыш чорының үз кануннары (М. Мәһдиев «Кеше китә – жыры кала» повестенда авыл тормышына сугышның тәэсире)	1	
		Яшәү дәвам итә... (М. Мәһдиев «Кеше китә – жыры кала» повестенда тарихи чор һәм аның хужалары)	1	
		Үткәннәрдән килгән кунак (Т. Миңнуллинның «Шәжәрә» драмасында күтәрелгән проблемалар)	1	
		Намусыңа тарих тузаны кунмасын (Т. Миңнуллинның «Шәжәрә» драмасында геройлар язмышы)	1	
		Хәзерге ул үткәннең дәвамы буларак яши (Т. Миңнуллинның «Шәжәрә» драмасының идеясе)	1	
		Тарих агымына каршы барып булмый (З. Хәкимнең «Гасыр	1	

		моңы» драмасында тарихи вакыйгаларның геройлар язмышына ясаган борылыш)		
		Иленнән аерылган – канаты каерылган (З. Хәкимнең «Гасыр моңы» драмасында шәхес каршылыгы)	1	
		Кеше язмышы – үзе тарих (З. Хәким «Гасыр моңы» драмасында тарихи чор һәм геройлар язмышы)	1	
		«Кеше китә – жыры кала» (проект эше яклау)	1	
3	Кеше һәм табигать (10 сәгать)	Әдәби әсәрләрдә кеше һәм табигать мөнәсәбәтләрен чагылдыру	1	Уку: мәгънәсен аңлап, ижади уку. Әдәби әсәр тексти белән эшләү: укылган әсәр эчтәлегенә буенча сорауларга җавап бирү, әдәби әсәрләренәң язылу вакыты, аларда сурәтләнгән чор һәм әсәрдә күтәрелгән проблемаларны чагыштыру, әсәрнең төп фикерен ачыклау, вакыйгалар эзлеклелеген билгеләү, геройга бәя бирү, автор позициясен ачыклау, әсәрдән тел-сурәтләнү чараларын табу, аларның мәгънәләрен аңлау һәм тексттагы әһәмиятен билгеләү. Әдәби әсәрне интерпретацияләү. Әдәби-теоретик төшенчәләрен үзләштерү. Үткән материалны ныгыту: гомумиләштерү, сорауларга телдән җавап бирү. Ижади эш: сочинение язу
		Шул туфракта язсын яшәргә (К. Булатованың «Шушы яктан, шушы туфрактан без» шигыре)	1	
		Табигатьнең дә хәтер бар (Г. Зәйнәшева «Таулар моңы» шигыре)	1	
		Болын – табигатьнең гүзәл почмагы...(Ф. Бәйрәмвананың «Болын» повестенда кеше күңеленә табигать белән рухи бердәмлегенә)	1	
		Табигать гарасаты – күңелдәге ташкын хисләр (Ф. Бәйрәмвананың «Болын» повестенда яшәү көчә биргән мэхәббәт хисе)	1	
		Табигать бишеген сау булса ... (Ф. Бәйрәмвананың «Болын» повестенда психологизм)	1	
		Шәфкатьлелек – табигать бүләгенә (Н. Гыйматдинованың «Ак торна каргышы» повесте геройларына бәя)	1	

		Табигать могжизасы – Ак торна (Н. Гыйматдинованың «Ак торна каргышы» повестеның темасы һәм күтәрелгән проблемалар)	1	
		Табигатьнең үче аяусыз (Н. Гыйматдинованың «Ак торна каргышы» повестеның идеясе)	1	
		«Табигать яратуга мохтаж» (сочинение язу)	1	
4	Нәтижэләр чыгару (1 сәгать)	Үткән материалны кабатлау. Нәтижэләр чыгару.	1	Комплекслы кабатлау. Гомумиләштерү, сорауларга җаваплар бирү. Контроль тест биремнәрен үтәү

Учебно-методическое обеспечение реализации программы:

1. Богданова О. Ю. Теория и методика обучения литературе: учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 400 с.
2. Пранцова Г. В. Методика обучения литературе: практикум. – М.: Флинта: Наука, 2014. – 272 с.
3. Роговер Е. С. Методика преподавания литературы: Учебное 81 пособие. Т. 2. – СПб.: Олимп-СПб, 2016. – 736 с.
4. Сосновская И.В. Методика преподавания литературы в современной школе: монография. – Иркутск: ВСГАО, 2016. – 307 с.
5. Абдуллина Д. М., Мөхәрләмова Г. Н. Әдәбият дәресләрендә шәхескә бәйлә универсаль уку гамәлләрен формалаштыру: методик ярдәмлек. – Казан: ИЯЛИ нәшр., 2018. – 46 б.
6. Заһидуллина Д. Ф. Мәктәптә татар әдәбиятын укыту методикасы. – Второе издание, переработанное и дополненное. – Казан: «Мәгариф», 2004. – 367 б.
7. Заһидуллина Д. Ф. Урта мәктәптә татар әдәбиятын укыту методикасы: Методик кулланма. – Казан: «Мәгариф», 2000. – 335 б. Словари
8. Әдәбият белеме: Терминнар һәм төшенчәләр сүзлеге. – Казан: «Мәгариф», 2007. – 231 б.
9. Татар теленәң аңлатмалы сүзлеге: 3 томда. – Казан: Тат. кит. нәшр., 1977. – Т. 1. – 476 б.
10. Татар теленәң аңлатмалы сүзлеге: 3 томда. – Т. 2. – Казан: Тат. кит. нәшр., 1979. – 726
11. Татар теленәң аңлатмалы сүзлеге: 3 томда. – Т. 3. – Казан: Тат. кит. нәшр., 1981. –
12. Ханбикова Ш.С. Татар теленәң синонимнар сүзлеге / Ш.С. Ханбикова, Ф.С. Сафиуллина. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2014. – 263 б. Справочная литература
13. Давыдова Т. Т., Пронин В. А. Теория литературы: учебное пособие. – М.: Логос, 2003. – 232 с.
14. Современная литературная теория. Антология / сост. И. В. Кабанова. – М.: Флинта: Наука, 2004. – 344 с. 82
15. Әдипләребез: библиографик белешмәлек: 2 томда: 1 том / төз. Р.Н. Даутов, Р.Ф. Рахмани. – Казань: Казан: Тат. кит. нәшр., 2009. – 750 б.
16. Әдипләребез: библиографик белешмәлек: 2 томда: 2 том / төз. Р. Н. Даутов, Р. Ф. Рахмани. – Казань: Казан: Тат. кит. нәшр., 2009. – 734 б.
17. Закиржанов Ә. М. Яңарыш юлыннан (Хәзерге татар әдәбият белеме мәсьәләләре). – Казан: Казан: Тат. кит. нәшр., 2008. – 303 б.
18. Заһидуллина Д. Ф. Әдәби эсәргә анализ ясау: Урта гомуми белем бирү мәктәбе укучылары, укытучылар, педагогика колледжлары һәм югары уку йортлары студентлары өчен кулланма / Д. Ф. Заһидуллина, М. И. Ибраһимов, В.Р. Әминевә. – Казань: «Мәгариф», 2005. – 111 б.
19. Заһидуллина Д. Ф. Әдәби эсәр: өйрәнәбез һәм анализ ясыйбыз: Урта гомуми белем бирү мәктәбе укучылары, укытучылар, педагогика колледжлары һәм югары уку йортлары студентлары өчен кулланма / Д. Ф. Заһидуллина, М. И. Ибраһимов, В. Р. Әминевә. – Казань: «Мәгариф», 2007. – 112 б.
20. Заһидуллина Д. Ф. Әдәбият кануннары һәм заман. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2000. – 271 б.
21. Заһидуллина Д. Ф. Дөнья сурәте үзгәрү: XX йөз башы татар әдәбиятында фәлсәфи эсәрләр: монография. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2006. – 191 б.
22. Заһидуллина Д. Ф. Модернизм һәм XX йөз башы татар прозасы. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2002. – 255 б.
23. Исәнбәт Н. С. Татар халык мәкальләре. 3 томда: 1 том. – Казан: Казан: Тат. кит. нәшр., 2010. – 623 б.
24. Исәнбәт Н. С. Татар халык мәкальләре. 3 томда: 2 том. – Казан: Казан: Тат. кит. нәшр., 2010. – 749 б.
25. Исәнбәт Н. С. Татар халык мәкальләре. 3 томда: 3 том. – Казан: Казан: Тат. кит. нәшр., 2010. – 799 б. 83

26. Татар әдәбияты: Теория. Тарих / Д. Ф. Заһидуллина, Ә. М. Закиржанов, Т. Ш. Гыйләжәв, Н.М. Йосыпова. – Тулыл. 2нче басма. – Казань: «Мәгариф», 2006. – 319 б.
27. Татар әдәбияты тарихы: сигез томда / [сост. Р. Ф. Рәхмани]. –Казан: Тат. кит. нәшр., 2014.– Т. 1.- Т.3. – 2014; Т. 4. – 2016; Т. 5. – 2017; Т. 6. – 2018.
28. Яхин Ф. З. Урта гасырлар татар әдәбияты: Татар шигъриятендә дини мистика һәм мифология. Икенче басма. – Казан: «Раннур», 2003. – 416 б. Периодические издания
29. Газета «Татарстан яшьләре» («Молодежь Татарстана»).
30. Детский журнал «Ялкын» («Пламя»).
31. Литературно-художественный журнал «Идел» («Идель»).
32. Литературно-художественный и документальный журнал «Безнең мирас» («Наше наследие»).
33. Литературно-художественный и общественно-политический журнал «Казан утлары» («Огни Казани»).
34. Научно-методический журнал «Мәгариф» («Магариф»). Федеральные информационные ресурсы
35. Единый банк педагогических практик преподавания родных языков народов России // <http://xn--80aab4aibbttyku.xn--p1ai/> (дата обращения: 07.03.2020).
36. Единое окно доступа к информационным ресурсам // <http://window.edu.ru/resource/242/1242> (дата обращения: 07.03.2020).
37. Реестр примерных основных общеобразовательных программ <https://fgosreestr.ru/> (дата обращения: 01.04.2020).
38. Сайт Фонда сохранения и изучения родных языков народов Российской Федерации <http://родныеязыки.рф> (дата обращения: 07.03.2020). 84 Региональные информационные ресурсы
39. Библиотека художественных произведений на татарском языке // <http://Kitarxane.at.ru> (дата обращения: 17.10.2019).
40. Институт развития образования РТ // <http://www.irort.ru> (дата обращения: 17.10.2019).
41. Министерство образования и науки РТ // <http://mon.tatarstan.ru> (дата обращения: 02.02.2020).
42. Образовательный портал Министерства образования и науки РТ // <http://www.edu.kzn.ru> (дата обращения: 17.10.2019).
43. Портал татарского образования // belem.ru (06.04.2020).
44. Татарский язык: большой электронный свод // <http://www.antat.ru/ru/tatzet> (дата обращения: 17.10.2019).
45. Тексты на татарском языке // <http://Tatarca.boom.ru> (дата обращения: 17.10.2019).
46. УМК «Сәлам!» // <http://selam.tatar> (дата обращения: 20.11.2019).
47. Школьная электронная энциклопедия «Татар иле» // <http://www.tatarmultfilm.ru/> (дата обращения: 02.02.2020).
48. Языки народов России в Интернете // <http://www.peoples.org.ru/> (дата обращения: 07.04.2020)